

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till transportbalk och vissa lagar som har samband med den

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny transportbalk. Samtidigt ska lagen om taxitrafik, kollektivtrafiklagen, lagen om kommersiell godstransport på väg och lagen om yrkeskompetens för taxiförare upphävas. Dessutom ändras fordonslagen, bilskattelagen, straffregisterlagen, lagen om fordonstrafikregistret, lagen om beaktande av energi- och miljökonsekvenser vid offentlig upphandling av fordon, lagen om ändring av lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi, lagen om begränsning av användningen av indexvillkor, lagen om offentlig upphandling, lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning, lagen om rättegång i marknadsdomstolen, lagen om arbetstid i vägtrafik för förare som är egenföretagare, järnvägslagen, sjukförsäkringslagen och vägtrafiklagen. Samtidigt föreslås vissa ändringar i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare. Ändringarna följer samma principer om lindrigare bestämmelser som enligt förslaget ska tillämpas i fråga om transportbalken.

Den föreslagna transportbalken är ett led i genomförandet av två av regeringens spetsprojekt, dvs. spetsprojektet för att skapa en tillväxtmiljö för digital affärsverksamhet och spetsprojektet för smidigare författningar. Digitaliseringen ger möjlighet att bättre svara mot användarnas behov genom att säkra förutsättningarna för att införa ny teknik, digitalisering och nya affärskoncept och för uppkomsten av nya servicemodeller för trafik och mobilitet. För att så många som möjligt ska ha tillgång till trafiktjänsterna och för att tjänsterna ska kunna kombineras på ett ändamålsenligt sätt, föreslås det att bestämmelser om öppen tillgång till väsentlig information om tjänsterna och om biljett- och betalningssystemens interoperabilitet ska tas in i transportbalken.

Förslaget innebär ändringar jämfört med nuläget, där marknaden för trafiktjänster är starkt reglerad och offentligt styrd. Samtidigt öppnar förslaget upp för kundorienterade trafiktjänster som skapas på marknadens villkor och genom sund konkurrens. Den offentliga styrningen ska frångås inom de sektorer där tjänsterna skapas på marknadsvillkor. Köp av trafiktjänster och annat offentligt stöd till trafiksystemet utgör en betydande utgiftspost inom den statliga och kommunala ekonomin. När det blir möjligt att tillhandahålla, kombinera och använda tjänsterna på ett mera mångsidigt och effektivt sätt, ger det kostnadsbesparingar.

Propositionen är det första skedet av tre i den totalreform där bestämmelserna om trafik- och transportmarknaden ses över. I det första skedet ligger fokus på vägtrafiken. Genom förslaget till transportbalk lindras regleringen av vägtrafikmarknaden i betydande omfattning samtidigt som aktörernas administrativa börda minskar.

Transportbalken gör det lättare att utnyttja de möjligheter som delningsekonomin erbjuder och sänker tröskeln för inträde i branschen. Enligt lagförslaget är det därför en klar gräns mellan yrkesmässig och icke-yrkesmässig verksamhet. Om verksamhet inom transport- och trafiksektorn inte är yrkesmässig, krävs det inte något tillstånd.

Det föreslås väsentliga ändringar i bestämmelserna om taxiverksamhet. Bestämmelserna om tillståndskvot, stationsplats och maximipriser slopas, de tillstånd som hittills gällt enskilda fordon ska i stället gälla enskilda näringsidkare och kriterierna för tillstånden blir mindre stränga. Dessutom slopas kravet på körtillstånd för taxiförare. När fokus flyttas till näringsidkarna är det motiverat att avstå från bilskattelättnaderna för enskilda fordon annat än när det är fråga om tillgängliga fordon. Samtidigt föreslås det nya bestämmelser som ska garantera passagerarnas säkerhet och rättigheter.

Också i fråga om kollektiv- och godstrafiken lindras bestämmelserna. Kravet på obligatorisk företagartutbildning slopas. Den nationella lagstiftningen harmoniseras i överensstämmelse med EU-lagstiftningen. Gränsen för tillståndsplikt för fordon och fordonskombinationer inom godstrafiken höjs från 2 ton till 3,5 ton. Det nationella kravet på separat tillstånd för linjebaserad trafik eller anropsstyrd trafik för dem som bedriver persontransporter på marknadsvillkor slopas. I fortsättningen ska det inte heller krävas tillstånd av företag som bedriver persontransport på landsväg såvida den huvudsakliga verksamheten är en annan. Det föreslås att passagerarnas rättigheter förbättras.

Beviljandet av trafiktillstånd koncentreras till en enda nationell tillståndsmyndighet, Trafiksäkerhetsverket.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017. Bestämmelserna om tillträde till gränssnitt för väsentlig information och biljett- och betalningssystemens interoperabilitet ska dock träda i kraft först den 1 januari 2018.